

Rośnie oporność bakterii na antybiotyki

20 listopada 2011

Coraz więcej szczepów bakterii opornych jest na działanie antybiotyków, dlatego coraz trudniej z nimi walczyć – alarmują eksperci Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC).

Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe jest rosnącym problemem zdrowotnym w UE. Co roku około 25 tys. pacjentów umiera w UE w wyniku zakażeń wywołanych przez bakterie oporne na działanie leków, a związane z tym koszty – w formie wydatków na opiekę zdrowotną i strat wynikających ze spadku wydajności – wynoszą ponad 1,5 mld euro.

Niepokój europejskich ekspertów budzi zwłaszcza rosnąca oporność bakterii na działanie karbapenemów. Karbapenemy to ważna grupa antybiotyków, które zdawały się być ostatnią linią obrony przed zakażeniami wieloopornymi (tj. takimi, na które nie działa wiele różnych antybiotyków) bakteriami Gram-ujemnymi. Karbapenemy powoli przestają być jednak skuteczne np. w walce z pałeczką zapalenia płuc (*Klebsiella pneumoniae*), która jest częstą przyczyną zakażeń układu oddechowego czy moczowego w szpitalach, może też powodować zakażenie krwi prowadzące do sepsy. Badania w wybranych państwach UE wykazały, że już 15-50 proc. pałeczek zapalenia płuc, które wywołały zakażenie krwi jest opornych na działanie antybiotyków z tej grupy. Lekooporne stają się też szczepy pałeczki okrężnicy czy gronkowca złocistego (szczepy MRSA).

Komisja Europejska przedstawiła obszerny plan działania w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe zawierający 12 konkretnych działań, które mają być realizowane w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi.

– Musimy podjąć szybkie i zdecydowane działania, jeżeli nie

chcemy utracić możliwości korzystania ze środków przeciwdrobnoustrojowych jako podstawowego sposobu leczenia infekcji bakteryjnych u ludzi i zwierząt. Przedstawiane przez nas dzisiaj dwanaście konkretnych działań na najbliższe pięć lat może stanowić pomoc w ograniczaniu rozprzestrzeniania się oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i w opracowaniu nowych terapii przy użyciu tych środków. Aby działania te przyniosły sukces, konieczne jest połączenie wysiłków podejmowanych przez UE, państwa członkowskie, pracowników służby zdrowia, przemysł, rolników i wiele innych podmiotów – powiedział John Dalli, komisarz UE ds. zdrowia i polityki konsumenckiej.

– Wynalezienie antybiotyków następnej generacji jest kwestią o zasadniczym znaczeniu, jeżeli chcemy uniknąć pogorszenia się sytuacji w walce z bakteriami i innymi czynnikami chorobotwórczymi, które są odporne na leki. Inwestycje w badania i innowację oznaczają najlepszą możliwą opiekę dla pacjentów. Komisja współpracuje z przemysłem i państwami członkowskimi UE, aby nadać tym inwestycjom priorytetowe znaczenie. Wysiłki te będą kontynuowane w ramach programu »Horyzont 2020«, który jest naszym przyszłym programem finansowania w zakresie badań naukowych i innowacji – stwierdziła unijna komisarz ds. badań i innowacji, Máire Geoghegan-Quinn.

Europejscy eksperci przekonują, że aby zapobiec rozwijaniu się lekooporności wśród bakterii, kluczowe jest stosowanie antybiotyków z rozważą. Tymczasem według badań, na które powołuje się ECDC, nawet 50 proc. antybiotyków używanych w szpitalach może być używanych nieprawidłowo.

Poza tym antybiotyki i substancje przeciwbakteryjne stosowane są w weterynarii, rolnictwie czy w przemyśle. Nieprawidłowe używanie takich substancji sprawia, że drobnoustroje wykształcają coraz sprawniejsze mechanizmy rozwoju lekooporności.

Na podstawie: PAP, ec.europa.eu

Źródło: Ekologia.pl